

- De Waddenzee is door Unesco aangewezen als werelderfgoed en tevens een Natura-2000 gebied. Dit betekent niet dat er niets mag binnen dit werelderfgoed. Economische activiteiten mogen ondernomen worden. Zo werd bijvoorbeeld reeds gas gewonnen toen het gebied als werelderfgoed werd aangewezen. Dit is dus geen belemmerende factor geweest. Economische activiteiten mogen mits er geen schade optreedt aan de natuur.

- De kaders voor de gaswinning zijn vastgelegd in de Mijnbouwwet, de Wet natuurbescherming en de Structuurvisie Waddenzee. Hierin is onder meer geregeld dat er streng toezicht is en monitoring plaatsvindt die jaarlijks door de onafhankelijke Auditcommissie Waddenzee wordt beoordeeld.

- Aanvullend is per 1 januari 2017 in de Mijnbouwwet geregeld dat:
 - o op de Waddeneilanden, in het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone en in de Waddenzee geen nieuwe omgevingsvergunningen worden verleend voor mijnbouwwerken.
 - o daarbuiten, maar binnen de 12 mijlszone, gebeurt dit alleen nog als medegebruik van een bestaand mijnbouwplatform niet mogelijk is én zichthinder wordt geminimaliseerd.
- Dit betekent dat als de gaswinning voldoet aan alle strenge voorwaarden die voor het Waddengebied gelden, deze mag doorgaan.
- De Auditcommissie Gaswinning onder de Waddenzee beoordeelt jaarlijks de monitoringsrapportage over de gaswinning en heeft ook afgelopen jaar de conclusie van de NAM onderschreven dat de bodemdaling in 2018 binnen de toegestane gebruiksruimte is gebleven. Ook onderschrijft zij de conclusie dat er geen aanwijzingen zijn voor veranderingen van aantallen beschermde soorten en habitats in de Waddenzee, die het gevolg kunnen zijn van deze winning.
- Naar aanleiding van een evaluatie, op verzoek van EZK en LNV, van het monitoringsprogramma 2013-2019 adviseert de Auditcommissie om te onderzoeken of het hand aan de kraan-principe toereikend is om de mogelijke langetermijneffecten voor de beschermde natuurwaarden te beheersen. De Auditcommissie ziet echter geen aanleiding om de effectiviteit van dit principe op dit moment in twijfel te trekken.
- Afgelopen dinsdag heeft de minister tijdens het VAO mijnbouw aangegeven bereid te zijn om een wetenschappelijk panel te vragen om een

onderzoek te doen naar de effectiviteit van het hand aan de kraan principe. Een wetenschappelijk panel zal gevraagd worden hierbij alle onderzoeken te betrekken die de afgelopen jaren zijn gedaan omtrent zeespiegelstijging, gaswinning en het Waddengebied.

- Benadrukt wordt dat er op dit moment geen aanleiding is om aan te nemen dat er onomkeerbare schade wordt aangericht aan het Waddengebied door de gaswinning. Er is daarom ook geen reden om te stoppen met gaswinning.

- Komende jaren zijn we nog afhankelijk van aardgas voor het verwarmen van onze huizen maar ook voor de industrie. Als dit gas in eigen land gewonnen kan worden uit kleine velden, verdient dit de voorkeur boven import, mits dit veilig en verantwoord kan. Onderzoeken tonen aan dat dit het geval is.